

Żywa historia Gorlic – drugi wywiad z panem Zdzisławem Tohlem

Wywiad z panem Zdzisławem Tohlem o renowacji w 1986 roku królewskich głów — Kazimierza Wielkiego, Władysława Jagiełły, królowej Jadwigi — znajdujących się na dachu budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Marcina Kromera w Gorlicach.

Zdzisław Tohl

Urodzony 24 maja 1954 roku w Przemyślu. Artysta, rzeźbiarz, wieloletni kierownik Galerii BWA w Gorlicach, obecnie dyrektor Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach. Jeden z założycieli Stowarzyszenia Klub Gorliczan. Brał udział w licznych wystawach artystycznych w kraju i za granicą. Autor wielu gorlickich pomników.

Zapraszamy do galerii fotografii dostępnej na dole strony.

Wywiad z panem Zdzisławem Tohlem przeprowadzony 6 czerwca 2018 roku przez Urszulę Karasińską (pracownika MBP w Gorlicach) w Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach.

Spis treści:

00:00:55 — „Z okazji 80. rocznicy powstania budynku Gimnazjum im. Marcina Kromera postanowiono zrobić porządek z attyką”

00:01:05 — „Przed I wojną światową na dachu stało ok. czterdzieści głów królewskich”(naprzemiennie: królowa Jadwiga, Władysław Jagiełło, Kazimierz Wielki); po bitwie i zburzeniu kaplicy zostało trzydzieści jeden głów w fatalnym stanie

00:02:00 — „Śmierć techniczna takich odlewów betonowych wynosi osiemdziesiąt lat i te głowy w 1986 roku rozsypywały się. Część leżała na dachu. Brakowało ośmiu głów, które musiałem dorobić”

00:03:00 — opis wykonania głów osiemdziesiąt lat temu

00:04:05 — „Głowy stały siłą swojego ciężaru”; odlew betonowy głowy ważył sto sześćdziesiąt kilogramów i miał metr wysokości; opis dachu Gimnazjum, na którym Zdzisław Tohl pracował nad rzeźbami

00:05:15 — opis działań, których celem było dorobienie ośmiu brakujących głów; logistyczna pomoc inż. Marchuta z FMWiG Glinik

00:06:45 — renowacja głów — trzymiesięczna praca na dachu

00:09:15 — odwiedziny na dachu dyrektora Jana Plato i dyrektor Jadwigi Pels; stały towarzysz prac mgr Mianowski, który stawał niebezpiecznie blisko brzegu

00:10:20 — wspomnienie mrożącej krew w żyłach historii podczas transportu elementów na dach

00:13:10 — „Przy pierwszej obdukcji rzeźb zobaczyłem autentyczny autograf pana Piotra Wójtowicza i datę 1913”; Piotr Wójtowicz — wybitny rzeźbiarz lwowski i autor rzeźb głów królewskich oraz rzeźb w Dworku w Siarach

00:14:10 — przypuszczenie Zdzisława Tohla o tym, że fundatorem głów królewskich mógł być Długosz

00:15:50 — „Powiat otrzymał transzę na remont Kromera i trwają rozmowy na temat remontu attyki”

00:14:30 — „Zdjęto cztery głowy, bo groziło, że spadną”; rozważania o tym, co należy zrobić, by głowy znowu stały następne sto lat

00:18:15 — „Myślę, że attyka Kromera jest jedną z najpiękniejszych attyk z początku XIX wieku na naszym terenie”

00:19:30 — wspomnienie o próbie inwentaryzacji bram wejściowych do budynków w Gorlicach